

Dosarul nr. 2r-127/23
2-22072086-01-2r-21032023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central – S. Ghercavii
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – S. Procopciuc, D. Corolevski, D. Stănilă

Î N C H E I E R E

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți” Igor Gordaș în interesele Marceli Ceban,

în cauza civilă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „CET-Nord” împotriva Marceli Ceban cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 23 mai 2021, SA „CET-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marceli Ceban cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a admis acțiunea.

S-a încasat de la Marcela Ceban în beneficiul SA „CET-Nord” datoria pentru energia termică în sumă de 800,68 lei și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 270 lei.

La 21 septembrie 2022, Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți”, Igor Gordaș în interesele Marceli Ceban, au depus cerere de apel preliminar/nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 5 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți”, Igor Gordaș împotriva hotărârii din 13 septembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

S-a acordat apelanților termen până la data de 18 ianuarie 2023 ora 17:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 205,50 de lei, cererii de apel motivată în limba de stat, pentru prezentarea probelor că Asociația Obștească „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți” există „de jure” și că aceasta este înregistrată corespunzător, probe că Igor Gordaș este președinte și

Marcela Ceban sunt membri ai Asociației Obștești „Societatea pentru protecția consumatorului din Bălți”.

S-a explicat apelanților că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 13 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți”, Igor Gordaș împotriva hotărârii din 13 septembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central.

La 3 martie 2023, Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți”, Igor Gordaș au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Verificând materialele dosarului, Colegiul consideră că recursul declarat de Igor Gordaș urmează a fi restituit din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Potrivit art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

La caz, Colegiul constată că Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți”, Igor Gordaș au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat.

În sensul dat, instanța de recurs remarcă că unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Astfel, în conformitate cu art. 13 alin. (1) din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba română, funcționând pe baza grafiei latine.

Potrivit art. 118 alin. (1) din Constituție, procedura judiciară se desfășoară în limba română.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

În corespundere cu art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească nr. 514-XIII din 06.07.1995, procedura judiciară se desfășoară în limba română.

Persoanele care nu posedă sau nu vorbesc limba română au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în instanță prin interpret.

În cazurile și în modul prevăzute de legislația procesuală, procedura judiciară se poate desfășura și în altă limbă, în condițiile Legii cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.

În cazul când procedura judiciară se efectuează în altă limbă, documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba română.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă

limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din aceste motive, Colegiul ajunge la concluzia de a restitui cererea de recurs depusă de Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți” Igor Gordaș în interesele Marcelei Ceban împotriva încheierii din 13 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Distinct, Colegiul menționează că recurentul avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile de acces la instanță prin depunerea unui recurs cu respectarea exigențelor art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Având în vedere că cererea de recurs depusă de Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți” Igor Gordaș în interesele Marcelei Ceban este una declarativă, formală, nu cuprinde esența și argumentele ilegalității încheierii atacate și este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, Colegiul ajunge la concluzia de a o restitui din motiv că nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul depus de Marcela Ceban și președintele Asociației Obștești „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorului din Bălți” Igor Gordaș în interesele Marcelei Ceban împotriva încheierii din 13 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic